

Forholdsregler for medarbejdere der arbejder i borgerhjem/institutioner, hvor der er konstateret rotter

Gældende for medarbejdere i CPO, CSKF og i Boformen Søparken, CFH.

<p>Generelt</p>	<p>Tilstedeværelse af rotter og mus er problematisk pga. dyrenes evne til at bære sygdom.</p> <p>Både rotter og mus er i stand til at smitte mennesker med bakterie-, virus- og svampeinfektioner.</p> <p>Rotter og mus er især kendt for at overføre sygdommen Leptospirose som er en akut infektion hos mennesker forårsaget af en bakterie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De fleste tilfælde af leptospirose har et mildt og forbigående forløb med influenza lignende symptomer, men 5-10% får et alvorligt forløb. • Der går 5 til 10 dage fra man er blevet smittet til symptomerne viser sig. <p>Rotter og mus kan også sprede maveinfektioner med salmonella, campylobacter og listeria.</p> <p>Kontakt gerne hygiejnesygeplejersken for hjælp til vurdering af behov for rengøring og desinfektion, og hvad der eventuelt er nødvendigt at kassere.</p>
<p>Rotter</p>	<p>Hvis der observeres rotter, både indendørs og udendørs, har man pligt til at anmelde til Rebild Kommune.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rottefængereren har pligt til at kontakte anmelderen telefonisk inden for 24 timer. • Når man observerer rotter indendørs, kontaktes skadedyrsfirma hurtigst muligt med henblik på at indfange den eller de rotter, som er i bygningen. <p>Hvem gør rent?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rengøring og desinfektion efter rotter forudsætter særlig kendskab til hygiejne og rengøring for at opgaven udføres forsvarligt. • I samarbejde med boligforeningen/ledelsen kontaktes evt. det skadedyrsfirma, der er aftale med.
<p>Mus</p>	<p>Hvis der observeres mus, har man ikke pligt til at anmelde, men skal kontakte boligforeningen/ledelsen for at få problemet løst, og det vurderes, om der er behov for hjælp fra skadedyrsfirma</p>
<p>Symptomer</p>	<p>Leptospirose viser sig i starten som influenzalignende symptomer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Feber • Kulderystelser • Hovedpine • Muskelsmerter (særligt i læg og lænd) • Rødsprængte øjne • Evt. kvalme og opkastninger. <p>I enkelte tilfælde kan der udvikles alvorlige sygdomstegn, f.eks. symptomer på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meningitis • Hjertehindebetændelse • Kronisk infektion i nyrer • Multiorgansvigt.
<p>Smittemåde</p>	<p>Mennesker smittes af rotter og mus ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indtagelse af fødevarer, som er inficeret med afføring eller urin fra rotter eller mus • Indånding af mikroorganismer fra rotte- og muse- afføring (indtørret afføring smitter lige så meget som frisk afføring) • Direkte kontakt med urin og afføring fra rotter og mus (sker primært i forbindelse med oversvømmelser) • Kontakt med genstande, hvor rotter eller mus har færdes • Kontakt med rotter og mus fx ved bid eller ved berøring.
<p>Rotter og mus i køkkener Fortsætter på næste side</p>	<p>Observeres der rotter eller mus i køkkenet, skal køkkenet straks lukkes og håndtering af fødevarer indstilles.</p> <p>Fødevarestyrelsen kontaktes på tlf. 72276900 eller via kontaktformular eller email: Kontakt Fødevarestyrelsen - Fødevarestyrelsen</p> <p>Forholdsregler ved oprydning, rengøring og desinfektion</p> <p>Når rotter eller mus er fanget, er der et stort oprydnings- og rengøringsarbejde. Indsatsen skal være størst, hvor rotter eller mus har færdes. Køkkenet udgør en stor rengørings- og desinfektionsopgave,</p>

<p>Rotter og mus i køkkener Fortsat</p>	<p>fordi rotter eller mus har haft gode muligheder for at gemme sig, og fordi der ofte findes fødevarer eller spor af fødevarer.</p> <p>Hvem gør rent?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rengøring og desinfektion efter rotter og mus forudsætter særlig kendskab til hygiejne og rengøring for at opgaven udføres forsvarligt. • I samarbejde med boligforeningen eller viceværten kontaktes det skadedyrsfirma, der er aftale med. • Udgiften til rengøring og desinfektion afholdes af det enkelte plejehjem/botilbud. • Såfremt man vurderer (evt. i samråd med hygiejnesygeplejersken), at man selv kan varetage en del af oprydning-, rengørings- og desinfektionsopgaven, skal nedenstående forhold følges: <p>Brug værnemidler Ved oprydning skal nedenstående værnemidler anvendes for at beskytte personalet mod smitte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Langærmet engangskittel • Mundbind • Visir • Handsker • Skoovertræk/gummistøvler (evt. langskaftede) kan anvendes ved ekskrementer og anden forurening fra rotten efterladt på gulvet. <p>HUSK håndhygiejne ved aftagning af værnemidler.</p> <p>Rengøring og desinfektion</p> <ul style="list-style-type: none"> • Når oprydning er afsluttet, skal der rengøres med vand og sæbe og derefter desinficeres med klor i koncentrationen 1000 ppm <p>Rengøring af gummistøvler, hvis de skal benyttes hos anden borger Personalet skal benytte værnemidler, dvs. langærmet engangsovertrækskittel og handsker, evt. mundbind og visir ved risiko for stænk og sprøjt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støvlerne rengøres med børste med vand og sæbe, og især rillerne på fodsålen skal være helt rene og uden forurening. • Støvlerne desinficeres efterfølgende med fugtig klorklud. • Støvlerne skal være tørre, inden de opbevares i lukket plastpose. • Værnemidler tages af og kasseres som almindeligt affald. • Personalet udfører både håndvask og hånddesinfektion efter aftagning af værnemidler • Støvlerne lægges i lukket plastpose, og er klar til næste borger. <p>Smid fødevarer ud Der må ikke gås på kompromis med fødevarerens sikkerhed.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle fødevarer, som rotten eller musen har eller kan have været i kontakt med, skal kasseres. • Er fødevarerne i emballage, fx dåsemad, og er der ikke synlige spor fra rotten eller musen på eller omkring dåsen, kan den rengøres og desinficeres, før den stilles på plads i et rengjort skab.
<p>Behandling</p>	<p>Leptospirose kan behandles med antibiotika, helst indenfor de første 4 sygdomsdøgn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efter fem dages påbegyndt behandling med antibiotika, anses urinen ikke længere for smittefarlig.
<p>Forholdsregler</p>	<p>Hvis der ses en rotte på matriklen, skal der rettes henvendelse til en autoriseret rottebekæmper hos kommunen, som har pligt til at udføre effektiv rottebekæmpelse.</p> <p>Værnemidler ved pleje i hjemmet Følgende værnemidler anvendes ved risiko for at komme i kontakt med genstande, hvor rotten har efterladt urin på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Langærmet engangsovertrækskittel • Handsker • Gummistøvler • Evt. Maske og briller ved risiko for stænk og sprøjt <p>Håndhygiejne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der skal udføres håndhygiejne efter brug af værnemidler <p>Affald</p> <ul style="list-style-type: none"> • Værnemidler kasseres som almindeligt affald

Kategori: Sundhedsfaglig Instruks

Ansvarligt center: Center Pleje og Omsorg

Ansvarlig leder: Leder af Sygeplejen og Hygiejnesygeplejerskerne i Region Nordjylland

Opdateret: 16.03.2026

Version: 3

Skal opdateres igen: Ved behov

For personale, der anvender privat tøj	<ul style="list-style-type: none"> • Anvend overtræk til fodtøjet, f.eks. blå futter eller andet overtræk, der er tilgængeligt i kommunen. • Anvend evt. overtræk til at lægge på borgerens møbler og/eller til at lægge på bilsædet efter besøg. • Blå futter eller andet overtræk, er engangsudstyr, og skal bortskaffes efter hver brug. • Foretag håndhygiejne efter aftagning af overtræk, dvs. håndvask med vand og sæbe hvis hænderne er snavsede (her kan anvendes vådservietter), dog altid efterfulgt af hånddesinfektion. • Foretag håndhygiejne, når hjemmet forlades. • Hvis der har været anvendt privat tøj under besøg i hjemmet, anbefales det rent infektionshygiejnisk, at tøjet skiftes, hvis det vurderes, at der har været kontakt med rotte- eller museekskremer. • Tøjet vaskes ved minimum 60 gr.
Udarbejdet af	Hygiejnesygeplejerskerne, Region Nordjylland